

Dokumentation: Obligatoriske nationale test

Der er ti obligatoriske nationale test i folkeskolen og yderligere fire frivillige nationale test (figur 1), hvor hver test består af tre faglige profilmråder¹.

Figur 1: Obligatoriske nationale test

Oversigt over, i hvilke fag og på hvilke klassetrin de obligatoriske nationale test blev gennemført

	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.
Dansk, læsning	X		X		X		X
Matematik		X			X		X ^a
Engelsk			X ^b			X	
Fysik/kemi							X
Geografi							X ^c
Biologi							X ^d

^a Matematik i 8. klasse var en obligatorisk test f.o.m. 2017/2018.

^b Engelsk i 4. klasse var en obligatorisk test f.o.m. 2017/2018.

^c Geografi i 8. klasse var kun en obligatorisk test t.o.m. 2016/2017.

^d Biologi i 8. klasse var kun en obligatorisk test t.o.m. 2016/2017.

De første obligatoriske nationale test blev gennemført i folkeskolen i skoleåret 2009/2010.

I perioden 2009/2010-2019/2020 blev der beregnet elevdygtigheder i hvert af de tre profilmråder. Desuden blev der beregnet en samlet dygtighed på tværs af resultaterne dels som et simpelt gennemsnit på den normbaserede percentilskala og dels som en samlet vurdering på den kriteriebaserede skala (dansk, læsning og matematik).

Fra og med foråret 2021 beregnes kun én samlet elevdygtighed i hver test.

For at kunne foretage sammenligninger med tidligere resultater er elevernes dygtigheder genberegnet tilbage i tid med anvendelse af opgavernes genberegne sværhedsgrader.

¹ Dansk, læsning: Sprogforståelse, afkodning samt tekstforståelse

Matematik: Tal og algebra, geometri og måling samt statistik og sandsynlighed

Engelsk: Læsning, ordforråd samt lytning (4. kl.) eller sprog og sprogbrug (7. kl.)

Fysik/kemi: Energi og energiomsætning, fænomener, stoffer og materialer samt anvendelse og perspektiv

Geografi: Naturgrundlaget, kulturgeografi samt at bruge geografi

Biologi: Den levende organisme, levende organismers samspil med hinanden og deres omgivelser samt at bruge biologien

Genberegningen er foretaget for testresultaterne fra og med foråret 2015. Data indeholder således genberegnete elevdygtigheder fra de obligatoriske test i perioden 2014/2015-2019/2020.

Der er følgende undtagelser:

- I matematik 3. klasse er profilområdet 'Matematik i anvendelse' erstattet med 'Statistik og sandsynlighed' fra og med 2015/16, hvorfor der først er genberegnet herfra.
- I matematik 6. klasse er profilområdet 'Matematik i anvendelse' erstattet med 'Statistik og sandsynlighed' fra og med 2017/18, hvorfor der først er genberegnet herfra.
- I fysik/kemi og geografi 8. klasse blev opgavebanken gennemgået og opdateret i 2015, hvorfor der først er genberegnet fra og med 2015/16.
- Testen i matematik 8. klasse og i engelsk 4. klasse er nye test fra og med 2017/18.
- Testen i geografi og biologi 8. klasse er ikke obligatoriske test fra og med 2017/2018

Der er således genberegnete elevdygtigheder i nedenstående perioder (tabel 1).

Tabel 1 Periode for tilgængelige genberegnete elevdygtigheder

Fag og klassetrin	Genberegnete elevdygtigheder fra obligatoriske nationale test er tilgængelige
Dansk, læsning 2. kl	2014/2015 – 2019/2020
Dansk, læsning 4. kl	2014/2015 – 2019/2020
Dansk, læsning 6. kl	2014/2015 – 2019/2020
Dansk, læsning 8. kl	2014/2015 – 2019/2020
Matematik 3. kl	2015/2016 – 2019/2020
Matematik 6. kl	2017/2018 – 2019/2020
Matematik 8. kl	2017/2018 – 2019/2020
Engelsk 4. kl	2017/2018 – 2019/2020
Engelsk 7. kl	2014/2015 – 2019/2020
Fysik/kemi 8. kl	2015/2016 – 2019/2020
Biologi 8. kl	2014/2015 – 2016/2017
Geografi 8. kl	2015/2016 – 2016/2017

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Det har ikke været muligt at genberegne alle elevdygtigheder (99,95 pct. er genberegnet). Genberegnete elevdygtigheder er baseret på opgaver, der er Rasch-godkendt på den nye fælles skala. Derfor kan genberegnete elevdygtigheder være baseret på besvarelser fra færre opgaver, end der oprindeligt indgik i elevforløbet.

Som udgangspunkt udleveres data med de *genberegnete* elevdygtigheder til videnskabelige og/eller statistiske formål. Såfremt data for de oprindelige

elevdygtigheder fordelt på profilområder f.o.m. 2009/2010 t.o.m. 2019/2020 ønskes, skal behovet for disse data begrundes i ansøgningen. Se databeskrivelse for data med de oprindelige elevdygtigheder i Bilag B.

I de nationale test anvendes forskellige skalaer til såvel beregning som til formidling af testresultaterne.

Logit-skala (theta)

Elevernes dygtighed beregnes på logit-skalaen². Logit-skalaen er en intervalskala fra minus til plus uendelig, hvor værdierne i praksis ligger mellem -7 og +7.

Percentilskala (point)

Formidlingen af testresultaterne er til og med 2020 foregået på den normbaserede percentilskala, som går fra 1 til 100. Princippet bag percentilskalaen er, at de 1 procent af eleverne med de dårligste resultater fik en score på 1, de næste 1 procent af eleverne med de næstdårligste resultater fik scoren 2 osv. op til, at de 1 procent af eleverne med de bedste resultater fik scoren 100.

Percentilskalaen er fra og med foråret 2021 afløst af pointskalaen.

Pointskala (norm)

I forbindelse med justeringen af de nationale test i skoleåret 2020/21 udskiftedes den normbaserede percentilskala med en normbaseret pointskala (0-50).

Omregningen af elevdygtighederne fra logit-skalaen til pointskalaen foregår ved anvendelse af en simpel lineær funktion.

Testresultaterne på pointskalaen vil yderligere blive formidlet på en femtrins-skala (*niveau*) inddelt efter elevernes dygtigheder³:

1. Klart under middel
2. Under middel
3. Middel
4. Over middel
5. Klart over middel

² Logit er en transformation med den naturlige logaritme af odds, $p/(1-p)$, hvor p er sandsynligheden for at svare rigtigt på et item.

³ Skæringspunkterne er baseret på fordelingen af elevernes dygtigheder i 2018/19, således at 10 procent af eleverne med de dårligste testresultater i 2018/19 ligger på trin 1, de 25 procent af eleverne med de næstdårligste testresultater ligger på trin 2, 30 procent af eleverne ligger på trin 3, 25 procent af eleverne ligger på trin 4, og de 10 procent af eleverne med de bedste testresultater ligger på trin 5.

Den kriteriebaserede skala (kriterie)

I dansk, læsning og matematik formidles testresultaterne endvidere på den kriteriebaserede skala på seks niveauer. Her vises resultatet som et udtryk for elevernes faglige niveau i de dele af fagene, som testes. De seks niveauer på den kriteriebaserede skala er:

- Fremragende præstation
- Rigtig god præstation
- God præstation
- Jævn præstation
- Mangelfuld præstation
- Ikke tilstrækkelig præstation

De kriteriebaserede tilbagemeldinger indgår i de nationale resultatmål til opfølgning på folkeskolereformen fra 2014 (tabel 2):

Tabel 2. De seks faglige niveauer og deres sammenhæng til de nationale resultatmål

Niveau på skalaen	Nationale resultatmål	
Fremragende præstation	Andelen af de allerdygtigste elever skal øges år for år.	Mindst 80 pct. af eleverne skal være gode til at læse og regne.
Rigtig god præstation		
God præstation		
Jævn præstation		
Mangelfuld præstation	Andelen af elever med dårlige resultater skal reduceres år for år.	
Ikke tilstrækkelig præstation		

Kilde: Styrelsen for it og læring

De obligatoriske nationale test er obligatoriske for alle elever, der modtager undervisning efter folkeskoleloven, dvs. primært elever i folkeskolen, specialskoler samt i dagbehandlingshjem/–tilbud.

I 2019/2020 er der kun udtaget en stikprøve på ca. 5.000 elever pr. klassetrin samt elever på de 20 pct. af skolerne, som har præsteret lavest i dansk og matematik ved enten de nationale test i 6. klasse eller ved 9.-klasseprøverne. Data til udlevering indeholder kun resultater for stikprøven i 2019/2020. I det repræsentative udsnit kan der være overlap med testresultaterne fra elever på de 20 pct. lavest præsterende skoler. Angivelsen af, om eleven tilhører en af de 20 pct. lavest præsterende skoler, indgår ikke i data til udlevering.

Data til udlevering indeholder som udgangspunkt kun data for elever med testresultat. Elever fritaget for test indgår derfor ikke.

Bilag A. Databeskrivelse: Genberegnete resultater

Tabel 3 Databeskrivelse: Genberegnete resultater, 2014/2015-2021/2022

Variabel	Beskrivelse	Type	Værdier	Bemærkning
Skoleaar	Skoleåret for obligatoriske test	Char	2014/2015 - 2021/2022	
Fag	Fag og klassetrin	Char	Dansk, læsning 2. klasse Dansk, læsning 4. klasse Dansk, læsning 6. klasse Dansk, læsning 8. klasse Matematik 3. klasse Matematik 6. klasse Matematik 8. klasse Engelsk 4. klasse Engelsk 7. klasse Fysik/kemi 8. klasse Biologi 8. klasse Geografi 8. klasse	
Fagid	Kode for fag og klassetrin	Char	0102=Dansk, læsning 2. klasse 0104=Dansk, læsning 4. klasse 0106=Dansk, læsning 6. klasse 0108=Dansk, læsning 8. klasse 0203=Matematik 3. klasse 0206=Matematik 6. klasse 0206=Matematik 8. klasse 0604=Engelsk 4. klasse 0607=Engelsk 7. klasse 0308=Fysik/kemi 8. klasse 0408=Biologi 8. klasse 0708=Geografi 8. klasse	
pnr	Cpr nummer	Char		
Testtid	Dato og tid for start af test	Char	YYYY-MM-DD HH:MM:SS	
Instnr	Institutionsnummer	Char	Elevens institutionsnummer på tidspunkt for afholdelse af test (testtid)	
Kommunenr	Kommunennummer	Num	Institutionens beliggenhedskommune på tidspunkt for afholdelse af test (testtid)	
Skoletype_txt	Institutionstypen på tidspunkt for test	Char	Institutionstypen på tidspunkt for afholdelse af test (testtid)	
Insttype	Institutionstypen på tidspunkt for test	Num	Institutionstypen på tidspunkt for afholdelse af test (testtid)	
Klassetrin	Elevens klassetrin	Num	Elevens klassetrin på tidspunkt for afholdelse af test (testtid)	
Klassebetegnelse	Elevens klasse	Char	Fx 2.A, 2.B,...	Først oplyst fra og med 2015/2016.
Testdato	Testdato	Num	DDMMYY10.	Testdato i SAS-format

Variabel	Beskrivelse	Type	Værdier	Bemærkning
Norm	Elevdygtigheden på den normbaserede skala	Num	[0;50]	I perioden 2014/15-2019/20 er der tale om genberegnete elevdygtigheder.
Niveau	Elevdygtigheden på femtrinsskalaen.	Num	-9=Testresultat er ikke genberegnet -2=Testresultat mangler i øvrigt -1=Booket men mangler testresultat 0=Fritaget 1=Klart under middel 2=Under middel 3=Middel 4=Over middel 5=Klart over middel	En gruppering af normskalaen.
Kriterie	Elevdygtigheden på den kriteriebaserede skala.	Num	-9=Testresultat er ikke genberegnet -2=Testresultat mangler i øvrigt -1=Booket men mangler testresultat 0=Fritaget 1=Ikke tilstrækkelig præstation 2=Mangelfuld præstation 3=Jævn præstation 4=God præstation 5=Rigtig god præstation 6=Fremragende præstation	I perioden 2014/15-2019/20 er kriteriebaseringen baseret på genberegnete elevdygtigheder. Kriteriebaseret findes kun for dansk læsning og matematik
Theta	Elevdygtigheden på Rasch (logit) skalaen.	Num	(-7; +7)	I perioden 2014/15-2019/20 er der tale om genberegnete elevdygtigheder.
SEM	Standardfejl (SEM) på elevdygtigheden på Rasch (logit) skalaen.	Num	(0; 99)	Do
Score	Elevens samlede score.	Num		Do
Maxscore	Den maksimale score eleven kan opnå ved korrekt svar på alle opgaver.	Num		Do
Antal opgaver	Antal opgaver.	Num		Do
Genberegnet	Elevdygtigheden er genberegnet	Num	0 = 'Nej' 1 = 'Ja'	do

Kilde: Styrelsen for it og læring

Bilag B. Databeskrivelse: Oprindelige resultater

Tabel 4 Databeskrivelse: Oprindelige resultater, 2009/2010-2019/2020

Variabel ¹⁾	Beskrivelse	Type	Værdier	Bemærkning
Skoleaar	Skoleåret for obligatoriske test	Char	2009/2010-2019/2020	
Fag	Fag og klassetrin	Char	Dansk, læsning 2. klasse Dansk, læsning 4. klasse Dansk, læsning 6. klasse Dansk, læsning 8. klasse Matematik 3. klasse Matematik 6. klasse Matematik 8. klasse Engelsk 4. klasse Engelsk 7. klasse Fysik/kemi 8. klasse Biologi 8. klasse Geografi 8. klasse	
Fagid	Kode for fag og klassetrin	Char	0102=Dansk, læsning 2. klasse 0104=Dansk, læsning 4. klasse 0106=Dansk, læsning 6. klasse 0108=Dansk, læsning 8. klasse 0203=Matematik 3. klasse 0206=Matematik 6. klasse 0206=Matematik 8. klasse 0604=Engelsk 4. klasse 0607=Engelsk 7. klasse 0308=Fysik/kemi 8. klasse 0408=Biologi 8. klasse 0708=Geografi 8. klasse	
pnr	Cpr nummer	Char		
Testtid	Dato og tid for start af test	Char	YYYY-MM-DD HH:MM:SS	
Instnr	Institutionsnummer	Char	Elevers institutionsnummer på tidspunkt for afholdelse af test (testtid)	
Kommunenr	Kommunenummer	Num	Institutionens beliggenhedskommune på tidspunkt for afholdelse af test (testtid)	
Skoletype_txt	Institutionstypen på tidspunkt for test	Char	Institutionstypen på tidspunkt for afholdelse af test (testtid)	
Insttype	Institutionstypen på tidspunkt for test	Num	Institutionstypen på tidspunkt for afholdelse af test (testtid)	
Klassetrin	Elevers klassetrin	Num	Elevers klassetrin på tidspunkt for afholdelse af test (testtid)	
Klassebetegnelse	Elevers klasse	Char	Fx 2.A, 2.B,...	Først oplyst fra og med 2015/2016.

Variabel ¹⁾	Beskrivelse	Type	Værdier	Bemærkning
Theta_p1	Elevdygtigheden på Rasch (logit) skalaen. Profilområde 1	Num	(-7; +7)	
Theta_p2	Elevdygtigheden på Rasch (logit) skalaen. Profilområde 2	Num	(-7; +7)	
Theta_p3	Elevdygtigheden på Rasch (logit) skalaen. Profilområde 3	Num	(-7; +7)	
Point_p1	Elevdygtigheden på percentilskalaen. Profilområde 1	Num	(1;100)	
Point_p2	Elevdygtigheden på percentilskalaen. Profilområde 2	Num	(1;100)	
Point_p3	Elevdygtigheden på percentilskalaen. Profilområde 3	Num	(1;100)	
Point_samlet	Elevdygtigheden på percentilskalaen. Samlet for de tre profilområder	Num	(1;100)	
Niveau_p1	Elevdygtigheden på femtrins skalaen. Profilområde 1	Num	1=1-10 (klart under middel) 2=11-35 (under middel) 3=36-65 (omkring middel) 4=66-90 (over middel) 5=91-100 (klart over middel)	
Niveau_p2	Elevdygtigheden på femtrins skalaen. Profilområde 2	Num	Do	
Niveau_p3	Elevdygtigheden på femtrins skalaen. Profilområde 3	Num	Do	
Niveau_samlet	Elevdygtigheden på femtrins skalaen. Samlet for de tre profilområder	Num	Do	
Sem_p1	Standardfejl (SEM) på elevdygtigheden på Rasch (logit) skalaen. Profilområde 1	Num	(0; 99)	

Variabel ¹⁾	Beskrivelse	Type	Værdier	Bemærkning
Sem_p2	Standardfejl (SEM) på elev-dygtigheden på Rasch (logit) skalaen. Profilmråde 2	Num	(0; 99)	
Sem_p3	Standardfejl (SEM) på elev-dygtigheden på Rasch (logit) skalaen. Profilmråde 3	Num	(0; 99)	
Antalopgaver_p1	Antal opgaver. Profilmråde 1	Num		
Antalopgaver_p2	Antal opgaver. Profilmråde 2	Num		
Antalopgaver_p3	Antal opgaver. Profilmråde 3	Num		
Score_p1	Elevens samlede score. Profilmråde 1	Num		
Score_p2	Elevens samlede score. Profilmråde 2	Num		
Score_p3	Elevens samlede score. Profilmråde 3	Num		
Maxscore_p1	Den maksimale score eleven kan opnå ved korrekt svar på alle opgaver. Profilmråde 1	Num		
Maxscore_p2	Den maksimale score eleven kan opnå ved korrekt svar på alle opgaver. Profilmråde 2	Num		
Maxscore_p3	Den maksimale score eleven kan opnå ved korrekt svar på alle opgaver. Profilmråde 3	Num		

1) Postfiks på resultat-variable angiver profilmråde inden for testene:

Dansk, læsning: p1 = Sprogforståelse; p2 = afkodning; p3 = tekstforståelse

Matematik: p1 = Tal og algebra; p2 = geometri og måling; p3 = statistik og sandsynlighed

Engelsk: p1 = Læsning; p2 = ordforråd; p3 = sprog og sprogbrug (7. kl.) / lytning (4. kl.)

Fysik/kemi: p1 = Energi og energiomsætning; p2 = fænomener, stoffer og materialer; p3 = anvendelse og perspektiv

Geografi: p1 = Naturgrundlaget; p2 = kulturgeografi; p3 = at bruge geografi

Biologi: p1 = Den levende organisme; p2 = levende organismers samspil med hinanden og deres omgivelser; p3 = at bruge biologien

Kilde: Styrelsen for it og læring